

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hova az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adának vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre 2 frt,
negyedre 1 frt.

Hirdetmények díja:
□ centiméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíjért 30 kr.
Nyilttér sora 20 kr.

Népoktatás-ügyünkről.

Eddig még soha sem tapasztalt gyorsasággal tárgyalta le képviselőházunk az országos költségvetést. Nem ritkán az ellenzék sorából, — a honnan eddig csak a legélesebb támadások és kiméletlen kritika hangzott, — hallszik az elismerés meleg szava, mely helyeselve az illető szakminiszter törekvéseit és a célok elérésére kiválasztott eszközöket, tovább haladásra buzdítja, úgy, hogy egyes képviselőknek felszólalása, kik pártjuk közmegállapodása ellenére nem fogadják el a költségvetést, nemcsak föltűnést, hanem némi megrovást is von maga után. Sajátságosnak tartjuk ezzel szemben némely lap felszólalását, mintha a viták csöndes folyamán az általános közömbösség volna az oka, sőt némelyek kárhoztatják a kormányt azért is, hogy miért vonja el az egyházi politikai javaslatokkal a figyelmet a költségvetéstől! Hosszu időn keresztül az volt a baj, hogy miért nincsenek a kötelező polgári házasságtól, a vallások szabad gyakorlathoz stb. elkészítve a javaslat, s most — midőn részben már be is van nyújtva és a szakosztályokban is tárgyalják, igen természetesen a közönség megfelelő érdeklődése mellett, — most azt vetik fel, hogy ezzel a figyelem el van vonva a költségvetések tárgyalásától.

Ez általános megjegyzés után reá térhetünk tárgyunkra, mely a képviselőházban is kiválóbb érdeklődést keltett: népoktatásügyünkre. A miniszteri kimutatás szerint 233 oly község van, melynek nincs iskolája, melyből a gyerekek más község iskolájába se járnak, — és 1763 község van olyan, melynek nincs ugyan iskolája, de a gyermekek a szomszédos község iskoláját látogatják. Tehát 2046 község lakossága van iskola nélkül, a mi elég sajnós ugyan; de ha meggondoljuk, hogy vannak oly községek, melyek alig pár száz lakosból állanak, nem csodálkozunk oly erősen e körülményen. — Mert, hogy példát hozunk fel vármegyénkbeli, Székács 58 házban 289 lakossal, Mindszent 63 házban 247 lakossal, Kis-Solyomos 41 házban 162 lakossal, Oláh-Rákos 33 ház-

ban 149 lakossal, Szabaderdő 23 házban 97 főnyi népességgel bizony maga erején nem képes iskolát tartani, s ha valamelyik felekezete véletlenül nem tud pár hónapra tanítót fogadni, anyagi romlás nélkül lehetetlen is megkövetelni az iskola-állítást. Az ilyen községeket tehát csoportosítani kell s gondoskodni, a mint történik is, hogy ezen csoport gyermekei egváé járjanak. Hiszen ezeknél népesebb s módosabb községek sem képesek másképpen iskoláztatni gyermekeiket, pl. ott van Medvés, tiszta magyar ev. ref. község 444 lakossal, mely szépen fenntartja kis ekklesiáját, de már tanítót nem bír fizetni, hanem a szomszédos Szt.-Benedekre küldi át fiait és leányait az állami iskolába.

Midőn tehát ily nehéz helyzetben levő községeket látunk, feltétlenül szükséges, amint a közoktatás-ügyünkre minden párt előtt kiváló tiszteletben álló vezetője gr. Csáky Albin is proponálja, anyagi erőnköz mérten, de folytonosan szaporítani az állami iskolák számát, még pedig jól képzett tanítókkal; mert őszintén megvallva, oly sok gyöngye kántor-tanítót látunk minden felekezetben, — sőt az állami tanítók között isnem egy találkozik, kit pusztán a kir. tanfelügyelők jószágos elnézése tart meg helyén a közoktatásügy hátrányára ideig-óráig, — hogy önkéntelenül is arra a — igen sok tapasztalt, tekintélyes egyén által haragztatott — nézetre jövünk, hogy a tanítóképzés színvonalát nemcsak emelni, hanem a felekezetektől el kell venni s fokozatosan állami képezdekre bízni. Hiába hozunk törvényt, hogy tanítsa az államnyelvét is a román, szász, tót, ruthen tanító, ha a tanító-képezdeben hiányosan szerzi meg ismereteit; csak a felekezetekkel való folytonos vesződés az eredmény, melyek nem képesek a legelőbb esetben kellő képzettségű tanítókkal látni el nyomoruságos iskoláikat. Már pedig, ha egy olyan kis állam, mint Románia, érvényt tud szerezni állami fölényének a közoktatás terén az által, hogy azon iskolákat, melyekben nem román az általános tannyelv, csak magániskoláknak tekintti, — bizony Magyarországon is

meg lehet követelni azt, hogy legalább a tanítók oly intézetben nyerjék kiképzésüket, mely egységes tanterv, egységes szervezet, egységes tannyelv szerint a népoktatás fejlődésének és emelésének szolgálatára állami felügyelet alatt a legjobb kiképzést teljesíti.

Jókai Mór.

A francia esprit-nek köszönhetjük ezt a szellemes axiomát: „Mondd meg, hogy mit eszel, és én megmondom, ki vagy.” Ennek a szellemes mondásnak analogiaja-képpen mi is azt írhatjuk cikkünk fölé mottónak: „Mondd meg, hogy ünnepsz, és én megmondom, hogy mennyit esz.”

Ebben az országban talán még sohasem kínálkozott olyan fényes alkalom bebizonnyítani, hogy a nemzet miképpen ünnepelheti nagyságát, miképpen örvendhet azon, hogy az ország géniusza egyik fennkölt gyermekében számára is mennyi dicsőséget szerzett, — mint most, a mikor arról van szó, hogy mindannyiunk fényességét, irodalmunk egyik legkimagaslóbb alakját: Jókai Mórt jubiláljuk.

Első alkalom ez arra, hogy a nemzet bebizonnyítsa, egy élő költőjével szemben, az elismerés és hódolat, lelkeben gyökeredző tudatát és ez egyszer ne akkor nyujtsa a babért, a mikor az a kinek fejére akarja tűzni, már nem sütkörözhet a nemzeti elismerés meleg éltető fényében, hanem a mikor még maga is régi törhetetlen erőben, az ifjuság minden varázsával épügy, mint ötven évvel ezelőtt újból és újból lerohatja köszönetét a háláért.

Az a lángész, a kit ünneplünk, a kinek hála-ánkat lerójuk, a kinek hódolatunkat bemutatjuk, a kinek hosszú életet könyörgünk az Istentől: Jókai Mór még közöttünk él, még részese a mi örömeinknek és nekünk megadatott, hogy mint hálás kortársai elébe álljunk, a mikor szakadatlan írói munkálkodásának ötven éves jubileumát megünnepli, mondván: Nagy kincsessel ajándékozta meg bennünket és mi nem vagyunk érte háladatlanok. Egy egész könyvtárt írtál a számunkra,

A „KÖZÉRDEK” TÁRCAJA.

Ősz tallóján...

Ősz tallóján harmat reszket...

— Elmerengve nézem;

Életemnek hű képmását

Látom én e képen.

Életem is egy tarolt ősz

S a rajt' rezgő harmat:

Az: szerelmem, mely ragyogva,

Rajongva csing rajtad.

Tavaszi zöldjén harmat reszket...

Elmerengve nézem;

Életednek hű képmását

Látom én e képen.

Ősz tallóján... tavaszi zöldjén

Fölszárad a harmat,

De a szívem mindörökké

Rajongva csing rajtad!

Zajzon Mihály.

A szalon-betyárok.

A mult napok egyikén elfogtak egy J... nevű urat, a ki puchói nagybirtokos segyenes vérrokonságban áll a hasonnevű grófokkal. Elfogták a vizsgáló bíró parancsára, mint bármelyik pusztázó betyárt.

Az elfogatás épp abban a pillanatban történt, mikor a nagynevű ősök déleceg utóda szorgos előkészületeket tett a — szökésre.

Vele egyidejűleg sikerült letartóztatni még más két urat is, kik olyan lényes rokonsággal nem dicsekedhettek ugyan, mint J. ur, mindazáltal semmivel sem szolgáltatnak kevesebb okot a vizsla-körmökre, mint ő.

És ezzel még nem ért véget a hajtsza. A további eserkészlet kecségtető fogásokat ígér (ha csak valami őseredetű „remediummal” fel nem nyitják a Justitia ténsasszony szemeit, a ki tudvalóleg csak bekötött szemmel tud látni, másként olyan vak, mint a világosságra bocsátott denevér).

Az ériatett esemény által egy valóságos jól szervezett bandáról lebbentették fel a takargató fátyolt, melynek tagjai széles körben ismert jónévű emberek, elegáns delnők, politikai celebritások, jogászok, alkuszok, zsidóbarok, orgazdák s nem ritkán törvényes végrehajtást szenvedő kétségbeesett existenciák stb. meglepő vegyületben, mint a buza a konkolylyal, polyvával, meg a széttagosított föld közbehullt rögeivel.

A banda összetartó kapása, éltető lelke J. ur volt, ki őseitől szép vagyont örökölte, bámulatos leleményeséget tanusított arra nézve, hogy — a teremtő cselekedetével szemben — semmivé változtassa a valamit. És ez sikerült, még pedig sokkal gyorsabban, mint ő gon-

dolta; minek különben könnyen megmagyarázható okaaz, hogy ketten is voltak hozzá: ő s a méltóságos asszony, a ki katonatisztekkel társalgott, cigarettázott, mint egy basa, s hajtotta a lovakat, mint egy angol fiakkere.

A teljes tönkretűlés előtt J. ur kisebb hitelműveleteket hajtott végre, melyek csak arra valók voltak, hogy fenntartsák egy darabig a vizen s meg aztán, hogy időt szerezzenek a bámulatos eredményű spekulációkra. Mint-hogy pedig a pénzszerezés említett neme (töleg pedig a rövid lejáratu hitelvesztés) nem volt elegendő a házastársak nagyurias passzióinak a kielégítésére, ez okon J. ur a megélhetés legkönnyebb neméhez: a szélhámos-sághoz folyamodott.

De dicséretére legyen mondva, olyan utat választott, melybe előtte még a legmerészebb spekulans sem merte volna bele vágni a bicskáját... gyümölcsöztette az ősei nyombuszát.

Hogyan? elmondom.

A J... család nagy idő óta kiváló tekintélynek örvendett még magában a kereskedő világban is, holott mint őstermelő, a különféle szeszitalok nagyban termelője maga is jelentékeny szerepet vitt. Szava kész parola, vagyis kereskedelmi nyelven: kész váltó volt a hitelforrás biztosítására nézve.

Ezt az ősök által megalapított renommét használta fel J. ur a könnyű szerrel való megélhetésre.

Megrendeléseket tett. Fölkerezte a külföld nagy hitelképességű gyárait s megrendelt mindent, a mire csak szüksége lehet egy uradalomnak, még pedig nagyban, mintha egyszerre egész évre akarta volna fedezni a szükségéseket. A gyáros, — ki tudtával sem birt a vagyoni-

gyulafehérvári kir. adó mint bírói letéti pénztárnál a 39425 sz. igazságügy miniszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

E hirdetéssel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen hatóság és Zalatna községben az előjárásnál tekinthetők meg.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Abrudbánya 1893. október hó 28-an.

KILYÉN,
királyi aljárásbíró.

Sz. 585. közig. 893.

HIRDETMÉNY.

Alólírott városi tanács közhírré teszi, miszerint folyó évi december hó 6-án, d. e. Abrudbánya város nagyertermében tartandó

nyilvános árverésen

a következő javadalmakat adja ki kaszonbérbe 3 évi időtartamra:

1. A város mészárszék-helyisége: kikialtási ár 52 fnt 10 kr.
2. Az új vágóhid és a vásárokonai husarúlási hely: kikialtási ár 402 fnt 10 kr.
3. Öt áru-hely: kikialtási ár 10 fnt.
4. Az ugynevezett „Almasán“-féle hid melletti gyümölcsarúlási hely: kikialtási ár 6 fnt.
5. A 371. számú ház (kövezetvám őrház) és a kövezetvám haszonbéré: kikialtási ár 2240 fnt.
6. Az 578/640. hrajzi számú porondos hely: kikialtási ár 1 fnt.
7. A piaci vásár és személtvám: kikialtási ár 8144 fnt 88 kr.

8. A városi bor, must, sör, szesz és szeszese italok fogyasztási illeték szedési haszonbéré: kikialtási ár 18000 fnt.

9. A vadászati-jog haszonbéré: kikialtási ár 13 fnt 01 kr.

10. Az országos vásárok alkalmával fölépíteni szokott deszkasátrak haszonbéré: kikialtási ár 160 fnt.

11. A bugyi és a Mladin Niculae-féle kaszáló: kikialtási ár 51 fnt 01 kr.

12. A korna torkában levő kaszáló: kikialtási ár 20 fnt 01 kr.

Ezen haszonbérletekre vonatkozó feltételek alólírt polgármester irodájában delelétt 8—12-ig és délután 3—6 óráig megtekinthetők.

A haszonbérletekre vonatkozólag zárt ajánlatok is elfogadhatók.

Ugy a zárt ajánlatot tevők a zárt ajánlatához esatolva, mint az árverésni kívánók az árverés megkezdése előtt 10% bantpénzt (készpénz, vagy értékpapírban) tartoznak letenni.

Abrudbánya, 1893. évi November 18-an.

A városi tanács.

Boér Béla,
polgármester.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír

Ugyeljenek a jegyre! Ovakodjanak minden utánzástól!

a legjobb
A LEGKERESETTEBB
SZIVARKA PAPIR

(5-52.)

Következő naptárak 1894-ik évre

kaphatók

BALDI KÁROLY

könyv és papírkereskedésében

Nagy-Enyeden, (búza-piacz.)

Képes családi naptár 1894. évre	60 kr.
Gazdasági naptár 1894. évre	40 "
Regelő naptár 1894. évre	40 "
Bucsnánszky nagy képes naptár	40 "
Állatvédő naptár 1894. évre	30 "
Mesteremberek naptára 1894. évre	40 "
Peleskei nótárius naptár 1894. évre	30 "
Petőfi naptár 1894. évre	30 "
Ellenzéki naptár 1894. évre	30 "
Honvéd naptár	30 "
Kis képes napt. 10 féle külön címmel	20 "
Uj Kosmos-féle Keresztény naptár	25 "
" " Szántóvető naptár	25 "
" " 1848. naptár	25 "
" " Kossuth naptár	25 "
" " Kis képes naptár	25 "
" " Ezer eszt. mese n.	25 "
" " Mese naptár	25 "
Közhasznú képes naptár 1894. évre	40 "
Regelő bácsi naptár 1894. évre	40 "
Képes népnaptár 1894. évre	30 "
Magyar ember naptár 1894. évre	30 "
Szent Családi naptár	30 "
Athenaeum nagy képes naptár	1.00
" " kis	60 "
Dalos naptár 1894. évre	30 "
Földmívelő naptár 1894. évre	30 "
Zona naptár 1894. évre	25 "
Tárca naptár	á 20, 24, 30, 40
Fali naptár	á 20, 30, 40
Előjegyzési naptár 1893.	75 "
Tömbnaptárak	á 40, 45, 60, 80
Budapest nagy képes naptár	60 "
Budapest kis képes naptár	30 "
Jó egészség naptár	30 "
Tündér naptár	24 "
Iparosok naptár	45 "
Kodolányi gazdasági naptár	2.00
Erdélyi képes naptár	30 "
Erdélyi új képes naptár	30 "
Apponyi naptár	35 "
Oththon naptár	55 "
Nagy képes naptár	45 "
József főherceg naptár	35 "
Családi naptár	35 "

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek és előleges pénzbeküldés mellett bérmentve elküldetnek.

Kiváló tisztelettel
Baldi Károly.

1-4.

Karácsonyi és Újévi ajándéktárgyak legnagyobb választéka.

Van szerencsém a t. ez. közönség szives tudomására hozni, hogy **Pallos Gyula és Társa** cég alatt vezetett üzletet átvettem és jövőben

PALLOS GYULA

cég alatt fogom tovább vezetni.
Szives figyelmüket felhívni kívánom, üzletemben legnagyobb választékban kapható következő áruimra u. m. legnagyobb választékú

CZIPŐ RAKTÁR,

kalapok, sapkák, ingek, gallérok, nyakkendők, hársztkendők, sálak, Jäger ingek és nadrágok, női és gyermek alsó ruhák, továbbá férfi, úri és gyermek **harisnyák** legnagyobb választékban, szövő és kötő pamukok, fejtek, hárszok és ezernak, szöcs filoser és mosó selymek.

GALANTERI DISZMŰ ÁRUK LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKA

ívég és porcellán edények, vas és zománczott piéh edények, asztali-, fali- és függő lámpák, legjobb minőségű fűszer árúk: *déli gyümölcsök, aszalt szőlő, szilva, mák, Francia mustár, gyöcor-sajt, orosz hal.* — Különös figyelmökbe ajánlom *valódi karaván orosz theaim is;* legfinomabb egyedüli a maga nemében: nemkülömben *esaszár keverék Schouchang theaim is;* legfinomabb *Angol és Cuba rum,* valódi *Panas Esstia, Cognac és Liqueurök.* — Becses figyelmöket felhívom, *karácsonyi és újévi ajándék-tárgyak* és *gyermekjátékokból* rendezendő alkalmi *bazáronra,* Földön, Choccolate cukorkák, nemkülömben *karácsonyóra való díszecskék, gyertyák, gyertyatartók,* lamette legnagyobb választékban kaphatók. — Dusan felszerelt raktáromat ugy osztottam be, hogy a n. e. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem, miért is midőn szives pártfogásukat kérem, egyszersmint pontos kiszolgálásról biztosítom.

1-5
tisztelettel **PALLOS GYULA.**

Karácsonyi és Újévi ajándéktárgyak legnagyobb választéka.

COGNAC-JPARA
Részvény-Társaság
BUDAPESTI CÉG
KORONA-COGNAC

gyártmányai

orvosi czélokra

használatnak és a következő egyetemi tanár urak által ajánlatnak:

**Angyán, Kétli, Kézmárszky,
Korányi, Kovács, Müller,
Réczey, Stiller és Tauffer.**

KAPHATÓ NAGY-ENYEDEN:
Bisztritsány Lajos és Pattantyus Antalnál

Sz. 2070—1893. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina“ takarékpénztár végrehajtónak Báncs Josif és neje Roska Mária végrehajtást szenvedő ellen 14 fnt 72 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében a csufudi 69. sz. tjkvben A+1 r. 117. 118. hrsz. ingatlanra 166 fnt; a 2. r. 369. hrsz. 37 fnt; a 3. r. 650/1. hrsz. 5 fnt; a 4. r. 669. hrsz. 3 fnt, az 5. r. 673. hrsz. 7 fnt; a 6. r. 693. hrsz. 31 fnt; a 7. r. 854. hrsz. 36 fnt; a 8. r. 1098/3, 1099. hrsz. 29 fnt; a 11. r. 1213. hrsz. 38 fnt; a 12. r. 1215. hrsz. 7 fnt; a 13. r. 1392. hrsz. 91 fnt; a 14. r. 1637/1. hrsz. 27 fnt; a 15. r. 1665/1. hrsz. 32 fnt; a 16. r. 2059. hrsz. 8 fnt; a 17. r. 2336. hrsz. 60 fnt; a 18. r. 2348/1. hrsz. 10 fnt és a 19. r. 2398. hrsz. alatt foglalt ingatlanára 14 fnt megállapított kikialtási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1893. december 21-én Csufud község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áronalól is elfognak adadni.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóságtól.

Balázsfalván, 1893. szept. 21.
A kivonat hiteleül
Vörös Endre, tkvi. kiadó.

Sz. 4349. közig. 893.

Hirdetmény.

Alólikt városi tanács ezennel közli, hogy Abruđbányán egy újonnan építendő

városház és iskola

felépítésére pályázatot hirdet, felszólítván az építési vállalkozókat, hogy a kérdéses épületek építésére vonatkozó írásbeli ajánlataikat legkésőbb 1893. évi december hó 15-én délután 5 óráig a tanács iktató hivatalához adják be.

Az árlejtés feltételei a következők:

1. Kikiáltási ár a megállapított költségvetésekben részletezett összes anyag és munka díj a) városházhoz 18000 frt, b) az iskolához 26000 frt van előíranyozva.

2. Csak írásbeli zárt ajánlatok fogadhatók el, melyre egy 50 kros bélyeg ragasztandó, a külső borítékra meg e cím irandó:

Abruđbánya rendezett tanácsú városi tekintetes tanácsához.

Írásbeli ajánlatok N. N. építő vállalkozónak a 4349, 893 kgy. számú felszólításra.

3. Építő vállalkozónak ki kell jelenteni, hogy a tervrajzot, a költségvetést és szerződési feltételeket megtekintette, azokat ismeri s azoknak magát aláveti.

4. Csak az összes munkára fogadhatók el ajánlat, még pedig csak is arra jogosított szakegyenőtől.

5. A kitiűzött időn túl beérkező ajánlatok nem fogadhatók el.

A beérkező pályázati ajánlatok folyó évi december hó 16-dikán előlt 10 órakor fognak a városház nagy termében felbontatni.

7. A tervrajzok, költségvetések és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők és le-másolhatók a tanács iktató hivatalában folyó évi december hó 14-kéig.

Abruđbányán, 1893. évi november hó 18.

A városi tanács BOÉR BÉLA, polgármester.

Sz. 3704-1893. tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abruđbányai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság által közzététetik, hogy zalatnai Albini Gyula végrehajtónak, odavál Vaszilio Laňa I. George sz. Campeau végrehajtást szenvedett elleni 50 frt tőke, 19 frt 15 kr eddigi, a jelenlegi s felmerülő költségéből álló követelése behajtása végett, az abruđbányai kir. bíróság területéhez tartozó Zalathna község 112. szíjkyben foglalt következő ingatlanok az 1881. évi LX. t.-cz. 156. § a) e) d) pontja értelmében egészenben. 1. sorszám 13418/1. és 13419/1. hrsz. szántók bé. és ká. 28 frt. bp. 2 frt 80 kr. 2. s. 13438. hrsz. szántó bé. és ká. 26 frt. bp. 2 frt 60 kr. 3. 13521. hrsz. szántó bé. és ká. 49 frt. bp. 4 frt 90 kr. 4. s. 13529. hrsz. kaszáló bé. és ká. 9 frt. bp. 90 kr. 5. s. 13563/2. hrsz. kaszáló. 13564. hrsz. faház és 13565. hrsz. kert bé. és ká. 232 frt. bp. 23 frt 20 kr. 6. s. 13567. hrsz. kert bé. és ká. 2 frt. bp. 20 kr. 7. s. 13571. hrsz. kert bé. és ká. 8 frt. bp. 80 kr. 8. s. 13626. hrsz. szántó bé. és ká. 6 frt. bp. 60 kr. 9. s. 13740. hrsz. legelő bé. és ká. 5 frt. bp. 50 kr. 10. s. 13733. hrsz. szántó bé. és ká. 4 frt. bp. 40 kr. e tartozékai ZALATNA községében a község házá-nál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1894. január 29-én d. e. 10 órakor a kikiáltási ár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez le-endő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Vevő tartozik a vételárnak harmadát az árverés jogerőre emel kedésétől 15 nap alatt, más harmadát 45 nap alatt és ugyanazon nap-tól számítandó 6% kamatokkal együtt, a gyulafehérvári kir. adó, mint bírói letéti pénztárnál a 39425/881. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében befizetni.

E hirdetményvel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen hatóság és Zalathna községben az előjáráságnál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóságnál.

Abruđbányán, 1893. évi október 19. KILYÉN KÁROLY, kir. aljbíró

1893. évi 4034. szám.

Árlejtési hirdetés.

A maros-újvári és deésaknai sóbányahivatalok számára 1894. évben a következő termények és anyagok szükségesek:

I. Maros-Ujvárra:

Elegybuza	2000 hektoliter.
Törökbuza (tengeri)	1000 "
Bükk tűzifa	5000 köbméter.
Petroleum I. rangú amerikai	8000 kilogramm.
Fagygyu gyertya	8000 "
Repce olaj tisztított	1000 "
Parafin kenőcs	1000 "
Fenyőszindely	100000 darab.
Fenyődeszka 4 m. hosszú, 300 mm. széles, 50 mm. vastag, I. oszt.	300 darab.
" 4 " " " " " " " III. " " "	500 "
" 4 " " " " " " " I. " " "	600 "
" 4 " " " " " " " I. " " "	1000 "
" 4 " " " " " " " selejtes " " "	1000 "
" 4 " " " " " " " " " " "	1000 "
Fenyőlécz 4 " " " " " " " " " " "	2000 "
Fenyőszél-deszka 4 m. " " " " " " " " " " "	1000 "

II. Deés-aknára:

Fagygyugyertya	1000 kilogramm.
Petroleum I. rangú amerikai	600 "

Ezen anyagok és termények szállítását elvállalni szándékozők felhívhatók, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és 5%-nyi bányapénzzel felszerelt, esetleg csak egyes tárgyakra és hivatalokra vonatkozó — a pályázati feltételekben meg-sabott módon kiállított írásbeli ajánlataikat 1893. év december 4-én d. e. 10 óráig „Ajánlat anyagok szállítására“ fel-irattal ellátott borítékban lepecsételve alólirott kir. főbányahivatalhoz nyújtsák be.

Az árlejtési és szerződési feltételek a maros-újvári főbányahivatalnál megtekinthetők.

M. kir. főbányahivatal.

Maros-Ujvárt, 1893. november hó 9-én.

2-3

HIRDET M É N Y .

Ö császári és apostoli királyi felségének

4-6

legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XVII. magyar kir. államsorsjáték.

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészen, a ma-gyar gazdasszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyegyesülete, a budapesti gyermekbarát egyesület, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria“ árvaház, a szatmármegyei nagykarolyi nőiipariszkola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horváth-Szlavon országos javítóház egyenkint egy tizedrészen fog részesítettetni.

E sorsjáték összes 3232-ben megállapított nyereményein az alább következő játékterv-szerint 160,000 forint-ra ruznak és pedig:

1 főnyeremény	60,000 frt	2 nyeremény egyenkint	2,000 frt
1 " " "	15,000 frt	4 " " "	1,000 frt
1 " " "	10,000 frt	20 " " "	500 frt
1 nyeremény	5,000 frt	50 " " "	100 frt
1 " " "	4,000 frt	200 " " "	50 frt
1 " " "	3,000 frt	3000 " " "	10 frt

az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest fővámház fölémelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, só és adóhivatalnál; a legközb. postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egébb sorsjegyjároló közögnél.

Budapest, 1893. augusztus hó 1-én.

M. KIR. LOTTÓIGAZGATÓSÁG.

Nyomatott Cirner J. József gyorsasajtóján.

16000 darab

főkeppen a gazdasághoz alkalmas

lópokróczo

volnam kénytelen egy gyártól fizetésképen átvenni és e miatt kénytelen is vagyok azokat mihamarabb és legelőcsöbben eladni. Ezen pompás lópokrócok 180-190 cm. hosszúak, 120-130 cm. szélesek, szerelőit vastagok, tartósok és melegek, majdnem el-pusztíthatlanok Bordeaux sárvokkal pompásan kiállítva, és előbb kétszeres árúak voltak. Ára darabonként:

I. minőségű gazdasági pócróc	II. minőségű kocsí pócróc	III. minőségű urasági parádés pócróc
1 frt 65 kr.	2 frt 50 kr.	3 frt.

32,000 darab pompás, nagy, vastag, dicatos, el-pusztíthatlan, meleg

női nagykendők

kitűnő téli-cheviot, Alpaca és Hymalaya minőségű 2 rőf hosszú és 2 rőf szélesek.

nehéz sodrott hosszú sallangokkal minden színben és minden ár-ban eladók. Minthogy ezen téli kendők előlt háromszoros árban adattak el, minden hölgynek érdekében áll, ha ily nehéz nagy-kendőt ily olcsón vásárolhat.

I. minőségű 1/4 Cheviot	II. minőségű 1/4 Alpaca	III. minőségű 1/4 Hymalaya
1 frt 50 kr.	2 frt 50 kr.	4 frt.

Minden megrendelés postán és vasuton utavét mellett azonnal eszközöltetik és kötelezem magam a meg nem felelő takarókért az összeget visszafizetni.

Decken-Export-Magazin Fekete,

Wien V. Rüdigerasse Nr. 1/42.

6-10

Férfi s női betegségek,

mint bujkor, fekélyek, bőrkütegek, folyások és holyghurut a legidültbb alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas be-fejcskendezésekkel, hanem

irrigáció által saját készülékeimmel és új gyógy módom szerint

vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is

alaposan és sikeresen

kezeltetnek, Stricturák, az aggkorban fellépő vizeleti nehézségek; ágybeszennyezés, valamint nemi gyengeséggel párosult gerincbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyíthatóak,

Orrfekélyek s orrnak bedugulása, valamint a száj és orr-nak büzsége az általam feltalált s több 100 esetben kitűnő eredménnyel használt

orresapkészülékeimmel

rövid idő alatt alaposan gyógyíthatóak.

Galandférgek, melyek a legerősebb kuráknak ellenállottak. Németországban készült gyógyszeremmel 3 óra alatt gyökere-sen eltávolíthatóak.

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebészudor, műtő-, nőgyó-gyász, a „Nyilvános gyógyintézet“-nek rendelő főorvosa és speci-álista 27 év óta

Budapest, Ó-utca 5. sz. I. em. Rendel. d. u. 2-5-ig. Csak díjazott levelekre vállaszkok s gyógyszerkekről is gondoskodom. 15-26

Sz. 4127-893.

Pályázati hirdetmény.

Abruđbánya rendezett tanácsú bányaváros tanácsá-nál lemondás folytán üresedésbe jött, évi 800 frt fizetés-sel és 12 úrköbméter tűzifa járandósággal javadalmazott

tanácsosi

és egy njonnan szervezett évi 360 frt fizetéssel javadal-mazott

rendőrbiztosi

állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyi-két elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmazásukat és az 1883. évi I. t. cikkben előlt minősítésüket igazoló pályá-zati kérvényeiket folyó évi november hó 20-ig alólirott hivatalhoz nyújtsák be.

A később érkezett pályázatok figyelembe vétetni nem fognak.

Abruđbányán, 1893. október 28-án.

A városi tanács.

Boér Béla, polgármester.

3-3.

Nagy...
papir...
az el...
bér...
Kéz...
Kéz...

Alig...
ky Albin...
dicsőítette...
Lukács B...
székben...
az egész...
hogy Luk...
get. A ki...
szédében...
rüen, de...
igyezkik...
szeretnek...
de ugy...
rölük min...
netalán va...
zése legal...
jen fel az...
a mi vár...
zének, mo...
sem frázis...
A tettek...
nek. Köz...
ton vapon...
börög ug...
lett, évről...
mal, de L...
még növe...
fogja a va...
Fejleszténi...
ugy. mint...
fon-összek...
mogatja az...
igyezkik...
inknek. M...
készítő mu...
a jelentéke...
mulatos le...
len volt e...
nél, — mi...
Béla hivat...

A

Nem a...
Benne...
A nagy...
Egy ver...
Nótát k...

Folyik...
Szerető...
Egymás...
Vidám...
Csak ug...

Ha ez...
Arról a...
Az is, a...
S ideben...
Csak egy...

A fu

A mező...
ság s a nap...
galmuk sine...
*) Mutatva...
verekötetből...
még ez év folyam...
elfogad.

Melléklet a „Közérdek“ 48-ik számához.

behozott a Királyhágón tulról — az enyedi akadémia növendékeinek célzatos mellőzésével — egy olyan embert, akinek „nincs semmi tekintélye.“ Másik népes egyházunkban Ozdon a hajdani szép magyarságból kivészett minden vallásos buzgóság: sem szellemi, sem anyagi tőkéje nincs s papja elvesztette „életkedvét;“ a csücsi pap „életunt“ lett saját maga s népének semmisége miatt; Kercsed, Bágyon tengődnek s Felenyed magyar népe elzúlló félben van. Másfelől örömmel értesültünk, hogy két elsőrangú egyházunk: Felvincz és Gyéres egészen új, tevékeny életre ébredtek Szécsi Ferencz és Bartha Lajos ifjú papok buzgalma s tevékenysége folytán. Ó-Tordán, Egerbogyon, Marosujvárt, Székelyföldváron, Décsén „mindenek jó rendben vannak.“ A kis Szász-Ujfalu s Lőrinczréve gyarapodnak: br. Bánffy Jenő nagy áldozatokat hoz a magyarság megmentésére birtokain a ref. egyház segélyezése által stb.

Ezután következett az esperes választás. Egyhangulag, közfelkiáltással megválasztottuk Sándor Jánost, a miriszlói papot. Nagyon szép és okos beszédben fejtette ki programját. Azt mondta, hogy nem kereste az esperesi hivatalt, de a bizalomnak enged s egyházunk, hazánk, nemzetünk szellemi, erkölcsi életének gyarapítására felajánlja erejét s egész hazafias buzgalmát.

Kovács Ödön üdvözölte az új esperest, s ki mutatta, hogy Sándor János egész életében kereste az esperesi hivatalt képzettsége, munkássága, fedhetetlen jelleme s minden hazafias és emberi jeles tulajdonai érvényesítése által. Ugy is van! Ezt Sándor János sem merte tagadni.

Ezután tárgyalás alá került az egyházkerületi igazgató tanács leirata, melyben szemrehányással illeti az egyházmegyét, hogy *semmi tevékenységet nem fejtett ki adományok gyűjtésében a kolozsvári theol. fakultás alapjára.* A gyűlésen kiderült, hogy a megyei papok az igazgató tanács azon „kérését,“ hogy a gyűjtőleveket híveknél közzéadják, a templomból felhívják a népet adakozásra, ezt mind teljesítették, de a hívek ilyenkor rámutatnak romladozó templomaikra és egyházi épületeikre, adósságaikra s a szegényesen dotált papi és mesteri állomásokra. Ilyenkor aztán mit tegyen a pap? Olyan felszólalás is történt a közgyűlésen hogy az egyházmegye ismert céljaival s törekvéseivel ellenkezik az igazgató tanács leiratban foglalt „kérés.“ Tehát felirat megy, hogy nem akar gyűlni a pénz a kolozsvári fényes palotára, mert nem telik a szegény viskók lakóitól erre is. Először itthon kell az Isten egyházait építeni.

A Szentpáli Ignác halála folytán megürült főgondnoki székre jelöltettek: gr. Bethlen Bálint, Zeyk Dániel és gr. Teleki László. Az esetleg megürülő algondnoki helyre gr. Teleki László, Tóth Miklós és Mészáros István.

Lett erre harag, akkora, hogy kimondhatatlan. Mert hát a nyomorult fráter nem tudta, hogy egy uri nővel szemben udvariasabban kell viselni magát? A titkár ur rögtön menesztett hozzá — asszonya nevében — egy levelet, hogy így, hogy úgy... azon kezdik a dolgot, hogy ők nem is tettek nála megrendelést... tévedés, vagy szándékos rosszakarat van a dologban... ép azért jó lesz vigyázni magára, mert nem minden emberrel jó kikötni. A méltóságúak, ha nagyon bezederkedik, úgy el veretik rajtuk a port, hogy sohasem lesz több üzletember belőle stb.

A gyáros azt hitte, hogy szép szerivel kiegyenlítheti a dolgot; törni sem akart velük, nem tudván, hogy vajon nem árt-e magának erőszakoskodása által nem ugyan törvényileg, hanem a vevők tekintetében. Loránd Puchora s békejobbot nyújtott a sértett félnek.

Itt hallani sem akartak az egyezkedésről, a kölcsönös felvilágosításról; tán még ki is dobatták, hogy hamarabb megszabaduljanak tőle.

Bíróság elé került a dolog. Az asszonyság azzal argumentált, hogy a kocsiát évekként elvételre vásárolta, mikor N...-ben laktak. Mire nézve tanukat is tud előállítani, derék országos tekintélyű, szavahihető embereket, a kik — mint vendégei — nem egyszer tették meg rajta az állomástól a kastélyig az utat.

A többi közt megnevezte A...y Péter, jónövű pesti ügyvédet is.

A bíró berendelte s tanukat.

Egyéb ügyek elintézése a lapok olvasóit kevésbé érdekli.

Most leírom a közebéd lefolyását. Általában igen kedves és bizalmas közebédekkel szokta befejezni egyházmegyénk gyűléseit. Magas műveltség, szellem, őszinte barátság és szeretet egyesülnek ilyenkor s bizonyos jóleső érzés tartja ott az embereket, mikor egy kissé megszabadulnak ettől a hivatalos, rubrikás, faragottképű, gögös, rideg, vagy meghuayáskodó, fanyar képű világtól. Valódi jó kedvünk volt.

Előbb felkőszöntötték a kurátorokat s az új esperest. Azután elkezdtek ingerkedni az aranyas-tordamegyei egyház — tagokkal, hogy ők tulajdonképpen ide valók Enyedre s Alsóhérmegyébe, mert az enyedi egyházmegye nevelte őket. A mit Tisza Kálmán művelt a megyei kikerekítéssel: az fércz-mű, mert Enyedtől az Aranyosig terjedő szép kálvinista magyar vidék politikailag is Alsóhérmegyét illeti; a mi böles kálvinista eleink ezt meg is csinálták a konsistoriumban, de a sok kontár politikus elrontotta a dolgot.

Milyen szép magyar kálvinista vármegye lenne, ha az Aranyosig lakó magyarság ide jöhetne. A többi kolozsmegyének adnók, hogy éljen ő is! Bethlen Bálint, Mészáros Pista s a többi aranyosi egész szeretetre méltó módon ajánlkoztak a csatlakozásra. Ott ült végig Pogány György főgondnok, a kit azzal fenyegettek, hogy ellopják Déváról s Enyedre hozzák „okos embernek.“ Nem ijedett meg, hanem ígérkezett, hogy el jó embernek. Szóval: álmadozni kezdetünk egy jobb világról s egy pillanatra elfeledkeztünk Tengelyi Jónásról s minden más unalmas emberről. Kár, hogy Török Bertalan nem volt ott!*)

A Krisztusnak egy magyar szolgája.

Az iparos tanonc-kérdés és ennek fontossága.

(Folytatás.)

(T.K.) Ötven év lefolyta alatt nemcsak hogy nem javult a szegény inasgyerekek szomorú testi és lelki állapotja, — már t. i. általánosságban szólna, — hanem ellenkezőleg, még rosszabbra fordult, a mennyiben a vallás-erkölcsi nevelés teljes hiánya, a gyárfarj által létesített lelketlen konkurrencia tökéletesen megfosztotta a felsarjadó iparos nemzedéket erkölcsi önállóságától, re-nommjától, mely alapján már régen meglelt ingatva s nevelt nagyra egy könnyen lankadó, saját ügye fölött könnyen kétségbeeső, mesterséget a legtöbb esetben csak kedvtelenül űző, elégedetlen, Istennel és emberrel, de önmagával is meg hasonlott iparos nemzedéket, mely nagyon is könnyen áldoz holmi álliberális eszméknek s lesz áldozatává szélhámosokkal bélelt századunk szocialista hőseinek, kik az oly rendkívül fontos, társadalmi rendszerünket oly közelről fenyegető szocialis kérdést erőszakoskodás, vagyonmegosztás, dinamitmerényletek s tudja a Gondviselés,

*) Mit keressen Saul a proféták között?

Szerk.

Ezek megjelentek s A...y Péter esküt is tett mellette, hogy a méltóságos asszony ebben a dologban olyan ártatlan, mint a bárány s retentó módon követelte a nyomorult csaló megbüntetését.

A gyáros homlokát kilepte a halálos veríték. E pillanatban azonban eszébe jutott, hogy gyárának a címerét az évszámmal együtt rányomatá a kerék küllőjére. Ha ez megvan még, akkor nyert póre van.

Megnézték s csakugyan rajta volt, öt évvel későbbben keltezte, mint az asszonyság állította volt.

Ez volt az első kő, mely kihullott ama pompás épületből, melyet J. urék olyan kiváló szakértelemmel válogattak össze. Utána rendre kihullott a többi is, míg végre olyan veszedelmes árrá nőtte ki magát a sok feljelentés, hogy a hivatalból kiküldött vizsgáló bíró jónak látta kiadni az elfogatási parancsot.

A nagy ósök sarja szomorú sorsra jutott. Hányan kerülnek még belé? Isten a megmondhatója; de hogy A...y uram a nagyhirű celebritás kikerülne e fátumot, bajosan hiszem.

J. ur jelenleg 30 éves, adoniszi szépség, bizonyos szellemesség kinyomatával az arcán. Májusban kezdett virágzó üzletéhez s már is megbukott. Padig kár: e nélkül mennyire nem vihette volna!

Ároktőy.

hogy mégmi minindentéle istentelen, saját énjük- és pénzszacskójuknak kedvező gaz tervek minden módon való keresztülteltele által vélik, és hirdetik, megoldhatónak.

Ezen szomorú valóság, melyet évtizedek óta megfigyelhetett minden iparososztály iránt érdeklődő egyén, s melyet nemcsak maga az iparososztály, hanem az egész társadalom sinlett meg mai napig, győz meg bennünk arról, hogy a szocialis kérdés helyes megoldása érdekében összeállított programból nem szabad kifejeitenni iparos-tanoncainkat sem. Mert bár alig számbavett és az egyes osztályok szemében éppen figyelemre sem méltatott szegény teremtesek azok a tanoncok, mégis nagy szerepet játszanak főleg jelen körülmények között társadalmi szervezetünkben, nemcsak nagy létszámuk miatt, hanem hivatásukkal, rendeltetésükkel a jövőben. S ha ezt nem is latolja meg mindenki, a legkevésbé azok, kik 30—40 éven keresztül személyesen dolgoznak s élnek a műhelyekben, és tanoncaink között — ebből kifolyólag pedig aztán már az egész ipar multját, kül- és belserveszetét is vélik ismerni! — nem csudáljuk, már abból az egyszerű okból, mert nem mindenki oly önzetlen, hogy humánus (?) lelkületét másokon is érvényesítendő, sem nem terjed ki figyelme mindenre, a midőn az élet rohamos egymásutánjában mindenki ugyancsak igyekezzék, hogy maga-magától el ne maradjon (!) Azonban minden valódi humanizmussal bíró, nemcsak annak kirívó fényezésével dícsérvő szív, minden oly egyén, kiből az önzés még nem szorított ki minden a felebaráti szeretet keretéből vágó emberi érzést, igazán mély fájdalommal néz iparos tanoc-ifjuságunk siralmas állapotát.

Eltekintve ezeknek erkölcsileg nagyon is súlyos és az elzúllással határos állapotától, mely őket önkénytelenül enézett páriákká teszi, — kiket maga a majszter ur is csak szükségese rossznak veszen, s mint olyant, úgy, a hogy értékesít, — nemcsak a fő és egyéb nagyobb városokban látjuk a mesterinasok tulnyomó részét anyagilag is a legsiralmasabb viszonyok közt, a nélkülözések sokszor valóban lelket háborító kényszerzubbonyában tengetni szegényes, öröm és nemes felvidulás nélküli ifjú életüket, hanem a kis városokban is, a nélkül, hogy azon a kisebb városokban szokásos mindentudás, a telefont illy helyeken feleslegessé tévő fecsegő „fama-asszony,“ vagy minden csekélységen megakadó kritizálási mánia csak távolról is törődnek azzal, ha akárhány inast a legkeményebb télen is, tisztára csak rongyokban lát végig sompolyogni az utcákon; — jöhetnek, a legmelegebb bundában is fázni kezd az ember, ha csak reá is néz ilyen mellette elhaladó, mindenféle szint játszó és reszkető reményesillagára a tisztos iparnak! — Pedig, hogy megérdemelné a szegényeknek ezen oly mellőzött osztálya is a t. közönség meleg érdeklődését a kegyetlen tél derekán! — azon osztály, melynek javarésze daczára, hogy iparos tanoncok, távol szegény sorsban lévő övéiktől vagy éppenséggel árvák, otthonnal nem birnak, hanem akkor is csak elhagyatottak, rongyosak, testileg-lelkileg árvák, midőn más szegény gyermekeknek, ha nem is közvetlen a jó, részvételtjes és önzetlenül, erejéhez képest adakozó szívvél gyűjtött, de legalább is a tánc és mulatságokért szívesen kockáztatott fillérekben karácsonyfát állítanak és egyéb alamizsnákkal kedveskednek.

Midőn annak idejében az iparos tanoncok érdekében egy cikksorozatot kockáztattam a nyilvánosság előtt, eltekintve az iparosok anyagi helyzetének közelebbi méltatásától, néhány szükséges mellékkörülmény felemlítésével egyes-egyedül az iparos tanoncoknak, mestereik családi, egyéni, szellemi és anyagi viszonyaitól első sorban függő jó vagy rossz helyzetét tettem megbeszélésem tárgyává, ugyancsak két oldalról világitván meg azt, amennyiben nemcsak anyagi jólétök rendkívül szükséges előmozdítását, de főképen szellemi képzettségük tanítás és erkölcsi nevelés szempontjából való fejtegetését, ennek a jelen és a jövőben való nagy fontosságát emeltem ki. Csak a félreértés be nem való gyenge szüleményének veheti azt az elfogulatlanul ítélő, a dolgot közelebbről figyelembe vevő közönség, ha egyes iparbarátokkal, vagy mondjuk jobban: egyes, az iparos tanoncok siralmas állapotán valahogyan segíteni iparkodó, azt a szegény fiatalságot jelen helyzetében szívóbb szánó emberbarátot, ki bátorságot veszen magának a mesterinasok érdekében szót emelni, azon mysztikus, de előttünk korántsem talányszerű, de nem is találó czélzás éri: „hogy ha az iparügyterén levő bajokot segíteni akarunk, akkor a létező bajoknak mindkét oldalról helyes megvitatása által lehet megtalálni a helyes irányt,

mely a hinárból kivezet. Egy szemlélő, vagy iparbarát csak úgy működhetik eredményen, úgy érhet el az ipar terén sikereket, ha előbb megnyerte az iparos osztály rokonszenvét.

Tudjuk nagyon jól, hogy „a szavak indítanak, a példa pedig vonz;“ — ha van kit! Meg is mondtuk annak idején azt is, hogy ha Rothschild cassájával bírának, nemcsak beszélnek, hanem tennék is. De a mit tehetünk, mert anyagi szellemi erőnk felül nem mulja, azt tettük eddig és tesszük ezentúl is egész önfeláldozással. Bizonyosság erre nézve ugyancsak „Néhány szó iparososztályunk érdekében“ című közleményünk volt: mely mint azt az ügyiránt érdeklődő tekintélyek is elismerték, nemcsak üres szavakkal traktálta az olvasó közönséget, hanem habár szomorú is, de mégis igaz, való tényeket, helyzetet ismertető, jelezve egyszermind az irányt is, a mely egyedül és „biztosan vezet ki a hinárból.“ Ha ezt az irányt nem is jelöltük aranyos-gyémántos ígéretekkel, hanem az ily fölösleges ígéretek teljesülését, megvalósítását, az iparosokra nézve iparos tanoncaink hit-erkölcsös nevelésében, a munkakedv ébresztésében, megerősítésében s így a munkásság, az ipar megkedveltetésében, a szükséges szellemi képzettség, tanultság, műveltség, illemkivánság, magatartás elsajátításában, röviden oly lelki s értelmi tulajdonságok bírásában és nyilvánulásában láttuk, melyet ezen szóval fejezünk ki „jellem.“ — oka az, hogy azon elv pártolói vagyunk, mely szerint ha valamely beteg önönmagát feladja, másoktól sem érdemel egyebet, és mivel tudjuk azt, hogy a szilárd jellem és erős akarat némi vezetés és helyes utmutatás mellett állandóbb, birtosabb haladásra, felemelkedésre képes, több képzettséget nyújt állandó jobb állapotok létesítésére nézve, mint önző, az általános rend aláadását célzó és csak elégedetlenséget szülő, veszélyes eszméket terjesztő szájhóskodás közepette a nép közzé dobott százezresek.

(Folyt. köv.)

VEGYES HIREK.

— **A m. kir. honvéd-legénység fölesketése.** Lélekemelő ünnep, magasztos pillanat, a katonai élet egyik legszebb jelenete, midőn magasan emelt zászlóra tekintve szívvél és lélekkel hangzik: „Királyért és hazáért!“ Valami kimagyarázhatatlan erő az, a lelkesedés legmagasabb niveauján. Maradandó benyomás a lélekre, örökké emlékezetes frázis, mely a küzdelmek hevében, az élet legkülönbözőbb viszonyai között lelkesít, csüggedésünkre felemel. Ezek és hasonló körülményekből kifolyólag a hadsereg és a magy. kir. honvédség legénysége ezután ünnepélyesen, — az eddigi eskütelétől eltérően, Isten szabad ege alatt, átértve ezen tett kiváló fontosságát — csoportosul a lobogó alá. A kiadott miniszteri rendelet alapján ezen ünnepélyes formalitás az 1892. és 1893. év folyamán besorozott legénységre nézve is kötelező volt. A helyben állomásozó 21. honvéd-gyalogezred 2-ik zászlóalja, Erzsébet királyné névnapján f. hó 19-én tartotta meg a főt emített legénység fölesketését. Az eskütelét ünnepélyes istentisztelet előzte meg. Vallásfelekezeti szerint, osztályokba egyesítve, tisztek vezetése alatt, teljes téli diszben vonult föl a legénység a templomba. A róm. kath. egyházban Deli Ödön a minorita rendház főnöke tartott buzdító beszédet a legénységhez, fejtegetve az eskü jelentőségét, kiváló példákat hozva föl hazai történelmünkéből. Az ev. ref. egyházban Gönczy Samu segéd-lelkész emlékeztetett meg szép beszédében a katonai erényekről, melyek alapja az esküben, a hazafias lelkesedésben gyökerezik. A gör. kath. egyházban Boér N. esperes plebános megható szavakkal ecsetelte a nap jelentőségét, igazán szívhez szólóan a legénység egyszerű nyelvzetén buzdítva a jelenlevőket a trón és hazához való ragaszkodásra. — A tisztikar ezalatt a róm. kath. egyházban tartott isteni tiszteleten vett részt Erzsébet királyné névnapján alkalmából. A megtartott istentisztelet után a legénység ugyancsak teljes diszben, a tisztikarral egyetemben Csaykovszky Jenő lovag, főhadnagy parancsnoksága alatt a laktanya udvarán Tarcazy Dávid őrnagy, zászlóalj parancsnok megérkezését várta be. Pontban 11 órakor a jelentés átvétele után, remek beszédet intézett a zászlóalj-parancsnok a legénységhez. Megemlékezett a király és hazáról, a honvédség kiváló és fontos hivatásáról, a katonai kötelem pontos teljesítéséről, figyelemmel a legénységet a föltétlen engedelmségre, a katonai erények legelsejére, a kitartás, a bátorság és hősies elszántságra. Szép, katonás, hazafias beszédét a román ajku legénységnek Papp Sándor főhadnagy tolmácsolta. Ezek után a legénység, kiki saját anyanyelvén, fölesküdtött a zászlóra. Az eskü mintát Kollár Károly hadnagy, zászlóalj segéd-tiszt és Papp Sándor főhadnagy olvasták föl. A lefolyt ünnepélyes jelenetek után a zászlóalj-parancsnok megemlékezett a letett eskü

fontosságáról, mire a zászló elhelyezésével a tisztikar és legénység eloszlott. — Déli 12 órakor tisztibankett volt!

— **Bajnovich Arthur** pénzügyi titkár a pénzügyminiszter Pécsre helyezte át a helybeli pénzügyigazgatóságot.

— **Uj járási főerdész.** A m. erdészeti albizottság f. hó 24-én tartott gyűlésében tizenegy pályázó közül Szalánczy László beszerce-bányai erdőigazgatóságnál I. oszt. gyakornokot választotta meg a gyulafehérvári erdészeti kerületbe főerdészül, mint a ki elméleti és gyakorlati képzettségénél fogva, hivatásának bizonyára jól meg fog felelni. Dékányi Ernő, az eddigi főerdész ez év végén válik meg hivatalától.

— **István bácsi halála.** Az ötvenes években alig volt intelligens magyar ház, melyben „István bácsi naptára a magyar nép számára“ hiányzott volna. Oly zamatos, népies magyarsággal, a magyar nép iránti szeretettel, hazafiasra és vallásos életre buzdítólag a ház és mezőgazdaság praktikus kezelése tekintetében oly sok jó tanácsot adott szerkesztve e könyv, hogy szerzőjének neve széles e hazában népszerűvé vált dr. Mayer István, stagni vál. püspök az esztergomi főkáptalan nagyprepostja, a főrendiház tagja volt az „István bácsi, ki folyó hó 21-én halt el. Sok érdemrendjénél és fényes kitüntetésénél maradandóbb emlékü lesz az „István bácsi“ egyszerű címe, mely a jótékony és hazafias főpapot feledhetlenné teszi.

— **A szegény tanulókat** segélyező körnek f. évi december hó 9-én tartandó estélyén az „Egyetlen leány“ című kedves vigjáték is elő fog adni. Ha eláruljuk, hogy az egyik szereplő és főrendező dr. Farnos Árpádné önszga. lesz, reméljük, miszerint ezen kis indiscretionként a közönség tömeges látogatásával fog elégtételt adni. Az előképekben sok kedves, szép hölgy és ügyes fiatal ur fog résztvenni, de már erről csak jövő számunkban merünk árulni.

— **A filloxera terjedéséről** közvetlen szomszédunkban kellemetlen tudósítást vettünk. Hunyadvármegyében ugyanis a maros-ilyei járáshoz tartozó Glod-Gilesd, Bácsfalva és Zám községekben, a dévai járáshoz tartozó Maros-Solymos, Szántóhalma községekben és Déva határában fekvő szőlő-területeken a filloxera jelenléte konstatalva van, tehát a kitűnő boráról oly híres Alvincz község szőlős gazdáinak az amerikai alanyok beszerzéséről sürgősen kell gondoskodni. — Másfelől pedig a mi megyénkben Karácsonfalván és Balázsfalván is feltűnt veszedelem szintén érlelyes védelemre indít. Az e tárgyban vármegyénk által elfogadott, praktikus szabályrendeletet a földmivelésügyi miniszter ur nem kevésbbé lényeges módosítások végett leküldötte, s e felett vármegyénk a decemberben tartandó közgyűlésen fog határozni.

— **Az 1896. évi országos kiállítás zeneművészeti és színművészeti előadója** dr. Váli Béla a „Zene és Színművészeti Lapok“ szerkesztője, a kereskedelmi miniszter megbízásából kiküldetett, az ország nevezetesebb leveltárai és muzeumainak átkutatására. Dr. Váli mint értesülők legközelebb városunkba jönni szándékozik a zene és színművészeti ereklyék megtekintése végett. — Nevezett kiállítás teljessége érdekében dr. Váli felkéri ezenel mindazon műkedvelőket, a kiknek valamely zene, avagy színművészeti ereklye és pedig régi hegedű, zongora, hangjegyratok, levelek, naplók, színlapok, orgona, tárogató stb. eddélék birtokában vannak, hogy azok felől nevére címelve egy levelező-lapon értesítsék (Budapest kerepesi-út 81. sz. alá címelve) a végből, hogy ide érkezése alkalmával azokat megtekinthesse, esetleg megvásárolhassa.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** a kerületében levő pénzintézetek, gyárosok és nagyobb kereskedelmi vállalatokhoz a következő felhívást intézte: miként a miveltebb külföldön, úgy nálunk is a kormány, valamint a társadalom huzamosb idő óta foglalkozik azon égető kérdés helyes megoldásával, hogy miként lehetne a közép és szegényebb néposztály nőit arra képesíteni, hogy a család feuntartásának terheiben részt vegyenek s a megélhetést könnyebbé tegyék. E törekvésnek már sok hasznos intézmény köszöni létét, s ezek közé sorakozik a magyar kereskedelmi és közoktatásügyi miniszteriumok által már 4 év óta az ország főbb városaiban feuntartott női kereskedelmi tanfolyam is, melyben a növendékek a keresk. számtanból, a könyvvitelből, az áru-isméből, a szépírásból, levelezésből és kereskedelmi-isméből nyernek annyi oktatást, hogy a nagyobb kereskedelmi és ipari üzletekben a pénztári, a levelezési vagy könyvviteli szolgálatot kielégítőleg teljesíthessék. Ámde a magyar kormány ez emberbaráti gondoskodásának csak úgy lesz kellő sikere, ha azon közök, a melyek számára e női segéd-munkások szolgálata szánva van azt igénybe is veszik s a tanfolyamokat végzett nőknél foglalkozást és alkalmat nyujtnak arra, hogy ismereteiket a maguk és megbízóik érdekében hasznosítsák. Kamarakerületünkben Kolozsvárt és Zilahon ezeltől 3 évvel nyitlak meg a női kereskedelmi tanfolyamok, a melyekből 30—40 növendék kerül ki, a kik közül magán üzletben már több talált al-

kalmazást, de még mindig vannak, a kik képességük értékesítésére várnak. Esetleges tudakozódások Korlozsvárt „a felsőbb leányiskola igazgatóságához.“ Zilahon pedig az „állami polg. leányiskola igazgatóságához“ intézendők.

— **Az erdélyi részek története 1950—1867-ig.** Ily című igen érdekes munkát irt Úrmósi Lajos, a sajtó régi munkása, mely két vaskos kötetben fog megjelenni. Tizenhét évet ölel fel e munka, mely korszak még megírva ninesen. A buzgó szerző éveken át gyűjtötte az adatokat munkájához, s azt hisszük, hogy igen sokat fog érdekelni az abszolutismus idejének s az alkotmányos élet ébredésének hű leírása. Felhívjuk olvasóinkat, hogy a 4 fnt előfizetési díjnak szerzőhöz való beküldésével (Kolozsvár, b. hid utca 8 szám.) biztossáknak a mű megjelenését. Az erdélyi részek történelmét illetőleg ugy is oly keves mű jelenik meg, hogy valóban buzditani kell azokat, kik ily munkára vállalkoznak.

PIACI ÁRAK.

Nagy-Enyeden 1893. november 23-án.

Egy hectolit. tiszta buza	5 fnt 25 kr.	Egy kgm. marhahús	-- fnt 44 kr.
" " elegy	4 " 75 "	" sertés	" " 44 "
" " rozs	4 " 25 "	" borjú	" " 40 "
" " tengeri	3 " 25 "	" berbecs	" " 28 "
" " zab	3 " -- "	" köbméter tűzifa	2 " 50 "

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Selyem hamisítvány.

Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül! Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban öszszepödörödik és csakhamar kialszik, maga után esékely világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem, (mely zsíros színű szallanos lesz és könnyen török) lassan tovább ég (mint ahogy rostzájai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggömbül. **Henneberg G.** (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, posta-bér- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyekre való, akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapon 5 kros bérlyeg ragasztatandó. (5.)

PAPP JÁNOS

GYÓGYSZERÉSZ

☉ Nagy-Enyeden. ☉

ajánlja saját gyártmányu szűrt vízből előállított, vegytiszta

SZIKVIZÉT

palaczkonként 4 krajczárért.

KAPHATÓ:

Papp János gyógyszerésznél és Harmath Miklós kereskedőnél.

3-3

Sz. 2580—893. tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. bjbírószág mint tkvi. hatóság által közhírre tetetik, hogy a zalatnai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak, Korpade Juannet I. Stefan s neje sz. Jánk Mária végrehajtást szenvedő elleni 500 fnt tőke, ennek 1892. január 1-től járó 6% kamatai, 35 fnt 95 kr eddigi költségek és jár. behajtása végett az abrudbányai kir. bjbírószág területéhez tartozó Zalatna község 492. és 1605. sz. tjbkn foglalt következő ingatlanok a 492. sz. tjbknben: 2. s. 1934/1. hrsz. szántó bé. és ká. 33 fnt, bp. 3 fnt 30 kr, 3. s. 14253. hrsz. legelő bé. és ká. 27 fnt bp. 2 fnt 70 kr. 4. s. 14261. hrsz. kaszáló ká. és bé. 22 fnt bp. 2 fnt 20 kr, 5. s. 14323. hrsz. szántó bé. és ká. 9 fnt bp. 90 kr, 2. a 1605. sz. tjbknben: 1. s. 1231. hrsz. faház, 1233. hrsz. kert, 1235. hrsz. kert bé. és ká. 485 fnt bp. 48 fnt 50 kr és tartozékai ZALATNA községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen 1894. évi január hó 26-án d. e. 10 órakor a kikáltási ár 10%-ának bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikáltási áron alól is elfognak adatni.

Vevő tartozik a vételárnak felét 15 nap alatt, más felét 30 nap alatt az árveréstől számítva és ugyanazon naptól számítandó 6%-kos kamatokkal együtt a

Nagy...
pap...
Kéz...

Alig...
ky Albin...
dicsőített...
Lukács...
székben...
az egész...
hogy Luk...
get. A ki...
szédében...
rüen, de...
igyezkik...
szeretnek...
de ugy...
róluk min...
netalán ve...
zése legal...
jen fel az...
a mi vár...
zének, mo...
sem frázis...
A tettek...
nek. Köz...
ton vapon...
börög ugy...
lett, évről...
mal, de I...
még növe...
fogja a va...
Fejlesztet...
ugy. mint...
fon-összek...
mogatja a...
igyezkik...
inknek. M...
készítő mu...
a jelentéke...
mulatos le...
len volt e...
nél, — m...
Béla hivat...

☉ A ☉

Nem a...
Benne...
A nagy...
Egy va...
Nőtát h...

Folyik...
Szerető...
Egy más...
Vidám...
Csak ug...

Ha ez...
Arról a...
Az is, a...
S ideben...
Csak eg...

A fu...
A mező...
ság s a nap...
galmuk sine...

*) Mutatv...
versköteté...
ság és év folyat...
elfogad.